

פרוטוקול מס' 162
מישיבת ועדת הכלכלה
יום רביעי, ז' בתשרי התשנ"ח (8 באוקטובר 1997), שעה 13:00

נכחו:

חברי הוועדה: אלי גולדשמידט - היו"ר
עבד אלמאלכ דהאמשה
גדעון עזרא
שלום שמחון

מוזמנים:

שולה ולנשטיין	- המנהלה להסדרים במגזר החקלאי
יוסי ישי	- המנהלה להסדרים במגזר החקלאי
רם נועם	- המנהלה להסדרים במגזר החקלאי
גלעד אמוזג	- משרד האוצר
אבי דור	- משרד האוצר
איטה ילין	- רשם האגודות השיתופיות
צבי וינינגר	- המחלקה לכספים, הסוכנות היהודית
אהרון אברמוביץ'	- יועץ משפטי, הסוכנות היהודית
יובל פונק	- חוזים ובטחונות, הסוכנות היהודית
שבתאי בן זב	- הסוכנות היהודית
חני אבירס	- איגוד הבנקים
נח לוי	- איגוד הבנקים
שמואל לויט	- תנועת המושבים
ארז כהן	- התאחדות האיכרים
יואל צימרמן	- התאחדות האיכרים
לירון חלף	- שרותי אשראי מסחרי

היועצת המשפטית: אתי בנדלר

מנהלת הוועדה: לאה ורון

קצרנית: רויטל יפרח

- סדר-היום:
1. תקנות הסדרים במגזר החקלאי המשפחתי (הוראות בדבר מימוש נכסים בהוראת משקם), התשנ"ז-1996
 2. תקנות הסדרים במגזר החקלאי המשפחתי (דרכי חלוקת החובות וייעוד התמורות ממימוש נכסים), התשנ"ז-1996

211

1. תקנות הסדרים במגזר החקלאי המשפחתי (הוראות בדבר מימוש נכסים בהוראת משקם), התשנ"ז - 1997.היו"ר אלי גולדשמידט:

אני מתכבד לפתוח את הישיבה. אני מודיע בזאת, שאם לא נספיק להגיע להסדר כל שהוא היום, נקיים ישיבה נוספת ביום שני הקרוב אחרי המליאה.

הנושא הראשון שנדון בו היום הוא תקנות הסדרים במגזר החקלאי המשפחתי (דרכי הוראות בדבר מימוש נכסים בהוראת משקם), התשנ"ח-1997.

כתבקשתי על ידי יושב ראש הוועדה חבר הכנסת אבי יחזקאל, לנהל את הישיבה מטעמו.

אתי בנדלר:

ברצוני להזכיר לכולם שאנו מדברים על התקנה האחרונה שהיא התקנה של התחולה. לפי מיטב הבנתי כל השאר אושר.

לאה ורנו:

אנו דנים בנוסח מה-21 ביולי כפי שהעבירה המנהלה. אם למישהו חסר נוסח זה הוא יכול לקבלו עתה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

הדבר היחיד שנוותר לדיון בתקנות בנוסח מה-21 ביולי הוא הסעיף האחרון. האם זה מוסכם על כולם? שתיקה כהודאה.

האם היצבענו על כל סעיף בישיבה הקודמת?

אתי בנדלר:

למיטב זכרוני כן ואולי באופן פורמלי כדאי שנאשר שוב את תקנות 1-12 כדי שלא יהיו ספקות בעניין.

היו"ר אלי גולדשמידט:

נעשה זאת כדי למנוע טענות בעתיד ולמען הסדר הטוב נצביע עתה על תקנות 1-12 ועד בכלל. מי בעד?

גועון עזרא:

אני לא מוכן להצבעה הזו. באתי לישיבה לא כדי להצביע בתחילתה אלא כדי להצביע בסופה. למה יושב ראש רוצה שנצביע בתחילתה?

היו"ר אלי גולדשמידט:

אנו מקיימים את הדיון הזה מישיבה לישיבה. הסעיפים 1-12 כבר נדונו בישיבה הקודמת. לא היצבענו עליהם.

גדעון עזרא:

זה נוהל לא תקין. אני אערער בפני יושב ראש הכנסת על כך. לא יכול להיות דבר כזה. אינך יכול לקיים הצבעה על דיון שהתקיים בפעם שעברה. על מה אתה רוצה שאצביע?

היו"ר אלי גולדשמידט:

ידוע לך כמה פעמים עושים רביזיה ובאים ומצביעים מאוחר יותר?

גדעון עזרא:

אני רוצה להצביע אחרי שאשמע את הדברים ולא לפני.

היו"ר אלי גולדשמידט:

כל מה שנאמר בדיון מופיע בפרוטוקול של הישיבה הקודמת. אנו דנים בתקנות. זהו המשך דיון. התקנות האלה נדונו במספר רב מאוד של ישיבות. הגענו פחות או יותר להסכמה של כל הצדדים.

גדעון עזרא:

אתם מדברים על נוהל תקין. היום מדברים על נוהל תקין של ראש הממשלה ושל אחרים. האם הצבעה על דבר שהיה בישיבה הקודמת היא נוהל תקין?

היו"ר אלי גולדשמידט:

גברתי היועצת המשפטית, האם זה נוהל לא תקין?

אתי בנדלר:

אולי כדאי שאסביר את הדברים. כפי שיושב ראש הוועדה אמר, היה דיון מפורט כולל הצבעות על כל התקנות. בישיבה שהיתה ב-15 ביולי דנו פעם נוספת על כל אחת מהתקנות.

גדעון עזרא:

פעם נוספת על מה שדנתם כבר קודם?

אתי בנדלר:

כן. לאותה ישיבה הובאו גם תיקונים. ניתנה הוראה לעשות תיקונים נוספים. הכל סוכס למעשה, למעט התקנה האחרונה שהיא תקנת התחולה.

כיוון שאני לא בטוחה במאה אחוזים שזכרנו בלחץ הדברים בסיום הדיון המפורט לבצע הצבעה פורמלית על כל אחת מהתקנות, היצעתי ליושב הראש שכדי למנוע ספקות, למרות שלדעתי הדברים מכוסים והיתה הצבעה על כל אחת מהתקנות, לקיים הצבעה פורמלית פעם נוספת על דברים שנדונו ואושרו והדיון בהם הסתיים. הדבר היחיד שעליו לא הסתיים הדיון עדיין הוא תקנת התחולה, שהיא תקנה 13. לכן, למיטב הבנתי אין לדבר על נוהל לא תקין.

גדעון עזרא:

אז אולי אפשר להצביע על זה בפעם אחרת, אני אקרא את הפרוטוקול ואם זה יראה לי אוכל להצביע. אחרת על מה אצביע?

אתי בנדלר:

אתה רשאי לא להצביע. אתה רשאי גם להתנגד.

גדעון עזרא:

ואם אני מתנגד מה קורה?

אתי בנדלר:

אתה מפיל את התקנון.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אם נלך לפי הגישה שלך חבר הכנסת עזרא, אז לעולם לא נוכל לקיים פה הצבעות משום שלפחות ב-90% מהמקרים יש חברי כנסת שמצביעים ולא היו נוכחים בחלק מהדיונים. לפעמים הם מגוייסים מהקואליציה ומהאופוזיציה ואנשים לא יודעים על מה הם מצביעים. אם אתה מרגיש שאתה לא מסוגל להצביע עכשיו אז אקיים את ההצבעה בנושא ביום שני. תקרא עד אז את החומר. מאז שאני יושב על כיסא יושב הראש, אני מכבד כל בקשה מהסוג הזה.

גדעון עזרא:

עתה אני מוכן לקבל הסבר מהאנשים היושבים פה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

עורך הדין יוסי ישי, אנא חזור על הדברים שדנו בהם למען חבר הכנסת עזרא ותן סקירה קצרה. אם לחבר הכנסת עזרא תהיינה בעיות בעניין הזה נדון בהן ואם לא אולי הוא יקבל את הדברים ויוכל להצביע.

יוסי ישי:

סעיף 20 לחוק ההסדרים במגזר החקלאי המשפחתי, התשנ"ב-1992, קבע כי חייב שהוא חדל פרעון, זאת אומרת שכושר ההחזר שלו לא יכול לשלם את מלוא חובו והוא זקוק למחיקה על פי החוק בסדר גודל של 40% נוספים מעבר

להפחתה כתנאי לביצוע המחיקה. אם לאחר מתן המחיקה עדיין הוא לא מסוגל לשלם את כל חובו, יש לפעול למימוש נכסים לא חקלאיים. סעיף 20 לחוק קבע שצריך להתקין תקנות שקובעות את הפרוצדורה לעניין מימוש נכסים בכלל ועל פי סעיף 23 לחוק יצטרכו לקבוע כללים אחרים שיקבעו את הפרוצדורה למימוש נכסים חקלאיים.

באופן כללי, רואים פסק משקם כאילו ניתן על ידי בית המשפט. ניתנה סמכות למשקם למנות כונס נכסים כדי שיוציא לפועל את פעולת המימוש. המשקם יציג לראש ההוצאה לפועל שם של כונס נכסים שבכוונתו להטיל עליו את המשימה. אם ראש ההוצאה לפועל יאשר את הכונס המוצע, נקבעת הפרוצדורה לטיפול במימוש הנכסים הלא חקלאיים של החייב בידי הכונס, שפועל לפי חוק ההוצאה לפועל.

גדעון עזרא:

אתה יכול להחליט לפעול לגבי אי ולא לפעול לגבי ב? אתה הרי המשקם, אתה בית משפט. שני אנשים חייבים ולא יכולים לשלם. אתה מחייב את אי ולבי אתה נותן ארכה של עוד שלוש שנים. מותר לך?

יוסי ישי:

המשקם סוברני לקבל כל החלטה שהיא. מדובר בכלים של פרוצדורה שמאפשרים לו לטפל גם באי וגם בב.

שולה ולנשטיין:

שופט יכול להחליט כך או אחרת.

גדעון עזרא:

הוא לא שופט עם כל הכבוד.

שולה ולנשטיין:

המשקם הוא שופט. כשם ששופט יכול לדון איש אחד בצורה כזו ואיש אחר בצורה אחרת, כך גם המשקם. בדרך כלל במקרים דומים הוא יחליט באופן דומה אלא אם כן יש נסיבות שמאלצות אותו או אומרות לו שייפעל בצורה אחרת. שאלתך לא נוגעת לפרוצדורה אלא לשיקול הדעת של המשקם.

גדעון עזרא:

מאחר ועסקתי קצת בדברים ויש לי כל החומר בעניין הזה, אני יודע מה קורה בשטח.

שולה ולנשטיין:

רק לאחרונה נכנסת לעניין הזה. אנו עוסקים בזה כבר שלוש וחצי שנים ומחכים לתקנות האלה.

יוסי ישי:

כאן נקבעה הפרוצדורה איך המשקם יוציא לפועל את סעיף 20 לחוק בדבר מימוש נכסים של חייב חדל פרעון.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אנא תן לחבר הכנסת עזרא דוגמא מה זאת אומרת פורצדורה.

יוסי ישי:

על פי הכללים האלה, אם מתברר שחייב הוא חדל פרעון ולפי כושר ההחזר אין הוא מסוגל לשלם מחד, ויש לו מכונית, מאידך, על פי החוק רשאי המשקם להורות על מימוש המכונית בטרם יבצע מחיקה נוספת של 40%. איך מממשים את המכונית הזו? כאן יקבעו הכללים. ממנים כונס ומקנים סמכויות לכונס. בין היתר, קבועה בתקנות פרוצדורה לגבי נכסים יצרניים לא חקלאיים. אם היתה לו משאית, יש אפשרות שהמשאית לא תמומש אם ההכנסה החודשית או השנתית מאותה משאית שווה בפרישה את שווייה.

גדעון עזרא:

מה עם המגרש לבנים הממשיכים?

יוסי ישי:

לא. זה בסעיף 13 שאנחנו עדיין דנים בו. זה בדיוק הסעיף שעליו צריכים לעבור בצורה יסודית. מאחר ומגרש על פי הגדרת חוק תכנון הבניה יעודו חקלאי, כל עוד שלא יקבעו סט אחר של כללים שהם הכללים למימוש נכסים חקלאיים, התקנות האלה לא מאפשרות את המימוש.

גדעון עזרא:

מטריד אותי המשקם כשופט. שופט נשבע אצל הנשיא, המשקם לא. אני רוצה להיות בטוח שהוא נקי מכל פניות. איך אני מבטיח את זה?

יוסי ישי:

בחוק נקבעה פרוצדורה למינוי משקם. סמכויות המשקם נקבעו בחוק. הגוף שעליו מוטל לפעול לביטול החלטת משקם קבוע בחוק. העילות קבועות בחוק.

גדעון עזרא:

מי מוסמך?

יוסי ישי:

בעילות מסויימות ניתן לבקש ביטול פסק המשקם בבית משפט מחוזי.

גדעון עזרא:

כל דרך העבודה של ועדת הכלכלה תלוייה ביושב ראש הוועדה. כאשר ראש הוועדה רוצה - יש דיון, מקדמים דיון, מזיזים דיון. היכולת שלי כחבר ועדה היא מוגבלת למדי. אני הבנתי את הדברים והרגשתי זאת גם בשטח. החקלאים המושבניקים בחלק מהמקומות מרגישים - ואני יודע את הצורך להחזיר את החובות שעליהם סיכמו - שהמשקם לא תמיד פועל בצורה שווה מול אנשים שונים.

שולה ולנשטיין:

חברים שונים באותו ישוב?

יוסי ישי:

זאת אומרת: יתכן מצב שמשקם יחליט באותו נושא החלטות שונות.

גדעון עזרא:

המשקמים הם אנשים פרטיים.

שולה ולנשטיין:

הם לא אנשים פרטיים. הם אנשים בעלי כשירויות להיות שופט בבית המשפט המחוזי.

גדעון עזרא:

מדברים היום על ועדה ששלושה אנשים נכבדים מאוד חברים בה ואומרים שהם לא מספיק אובייקטיביים. גברת שולה ולנשטיין מי את? אני לא מכיר אותך.

היו"ר אלי גולדשמידט:

כבוד השופטת ולנשטיין שופטת בית המשפט המחוזי בדימוס, יושבת ראש מנהלת ההסדרים.

שולה ולנשטיין:

אני קצת כועסת שאתה פוגע ב-12 אנשים שנבחרו מאוד בקפידה על ידי ועדה של חמישה אנשים שישבתי בראשה, ומונתה על ידי שר המשפטים דאז דוד ליבאי וכל אחד מהם כשיר להיות שופט בבית המשפט המחוזי. אם למישהו יש טענות נגד החלטת המשקם יש לו דרך לפנות לבית המשפט.

גדעון עזרא:

למה הוא לא נשבע אצל הנשיא? שישבע אצל הנשיא.

שולה ולנשטיין:

זה לא כתוב בחוק שהוא צריך להישבע אצל הנשיא.

גדעון עזרא:

אני חושב שהוא צריך להישבע.

היו"ר אלי גולדשמידט:

חבר הכנסת עזרא, תפקיד של מפרק, למשל, הוא תפקיד מעין שיפוטי. במערכת המשפטית הרבה פעמים ניתן מינוי של מפרק לעורכי דין ולרואי חשבון, שעושים פעולות מעין שיפוטיות והם לא הולכים להישבע אצל הנשיא. ישנם כמה וכמה תפקידים כאלה. אם אתה רוצה להיכנס למבנה המערכת השיפוטית זה סיפור אחר. השאלה אם זה המקום.

נעבור לסדר היום. יש לנו תקנה אחת שלא נדונה, תקנה מספר 13.

אתי בנדלר:

נדונה אך נדרשו בה תיקונים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

תקנה מספר 1-12 ועד בכלל הן תקנות שנדונו ובעיקרון אושרו אחרי תיקונים שבוצעו בהם.

שלום שמחון:

לא הצבענו בכלל.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני לא זוכר את הניסוח המדויק של הפרוטוקול של הישיבות הקודמות, אבל דווקא בגלל הזהירות שלא הייתי בטוח אם אכן אישרנו או לא אישרנו, התכוונתי להעמיד להצבעה את סעיפים 1-12 ועד בכלל על מנת שנהיה בטוחים שהדברים אושרו ואז לעבור לדיון בסעיף 13. זאת היתה מטרתי בתחילת הדיון. אם אתם חושבים שצריך ללכת אחרת, בבקשה.

שלום שמחון:

אני ממליץ לא להצביע היום ולהמשיך לדון בדברים. אני מגיע מדיון ארוך בוועדת הכספים וחלק מחברי שהיו צריכים להיות נוכחים כאן נמצאים בוועדת הכספים.

שולה ולנשטיין:

אז גם על דברים שכבר אושרו צריך לדון מחדש?

שלום שמחון:

שום דבר לא אושר. חזר על זה יושב הראש במשך כל הישיבה הקודמת.

היו"ר אלי גולדשמידט:

ברצוני להתייחס לפרוטוקול של הישיבה הקודמת. מדובר בפרוטוקול מספר 133 מיום שלישי, 15 ביולי 1997. אני מקריא כדוגמא: "היושב ראש אלי גולדשמידט: האם יש הערות? תקנה 2 - אושרה". "היושב ראש אלי גולדשמידט: תקנת משנה ה' - אושרה". "היושב ראש אלי גולדשמידט: תקנה 4 על שלוש תקנות המשנה - אושרה". אני זוכר שאישרנו את התקנות ורק למען הסדר הטוב רציתי להצביע על התקנות 1-12 שלא יהיו ספקות.

אתי בנדלר:

בתקנות האלה היה דיון מפורט. הן אושרו. חלקן כללו תקנות משנה וכולי. לכן, לא הייתי בטוחה שאם נעבור על הפרוטוקול לא נראה ש"התפספסו" בטעות תקנות כלשהן.

שלום שמחון:

בכל הדיונים חזר יושב הראש אלי גולדשמידט ואמר שמצביעים בסוף הדיון.

אתי בנדלר:

על תקנת התחולה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מכיון שממילא התקנות לא יכנסו לתוקף לפני שנצביע על תקנה 13, אני מציע שנדון עכשיו בתקנה 13 וכשנסיים נצביע על כל התקנות.

יוסי ישי:

תקנה 13 כבר הופיעה בנוסח מה-21 ביולי. התיקון שהגברת דוידה לחמן-מסר מבקשת להוסיף הוא תיקון של סעיף קטן ג'. סעיפים קטנים א' ו' כבר הופיעו בנוסח הקודם והבקשה היא לתקן רק את סעיף קטן ג'.

היו"ר אלי גולדשמידט:

כיוון שלא הצבענו על סעיפים א' ו' שבסעיף 13, לא נפצל אותו. סעיף 13 אומר:

"(א) כל עוד לא הותקנו כללים למימוש נכסים חקלאיים לפי סעיף 23 לחוק, לא יחולו הוראות תקנות אלה לענין מימוש הנכסים המפורטים בסעיף קטן (ב);

(ב) ואלה הנכסים:

(1) מקרקעין שעל-פי תכנית שאושרה לפי הוראות חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, ייעודם חקלאי, והם מוחזקים בבעלות או בחכירה או ברשיון על-ידי גורם חקלאי לשימוש חקלאי, כל עוד לא שונה אותו ייעוד על-פי דין;

יש הערות לסעיף קטן (1)? אין כל הערות.

"(2) מקרקעין המשמשים להפקת הכנסה מחקלאות שנלקחה בחשבון בחישוב כושר ההחזר של הגורם החקלאי, כל עוד הם משמשים להפקת הכנסה כאמור;"

יש הערות לסעיף קטן (2)? אין כל הערות.

"(3) מטלטלין בני פחת המצויים בבעלות של גורם חקלאי, או המשמשים אותו בהפקת הכנסה מחקלאות שנלקחה בחשבון החישובו כושר ההחזר של אותו גורם חקלאי, בהתאם לקבוע בתקנות הסדרים במגזר החקלאי המשפחתי (כללים לקביעת כושר ההחזר של גורם חקלאי), התשנ"ד-1994.

יש הערות לסעיף קטן (3)? אין על הערות.

ענה אנו עוברים לתקנת משנה (ג).

נוסי ישי:

תקנת משנה (ג) קובעת:

"כל עוד לא הותקנו כללים למימוש נכסים חקלאיים לפי סעיף 23 לחוק, והמשקם קבע כי לחייב אין כושר החזר לפרוע את כל חובותיו להסדר, ובין נכסיו של אותו חייב היה נכס מקרקעין מהמנויים בסעיף קטן (ב)(1) או (2) - יטיל המשקם עיקול על המקרקעין האמורים ולא יתן פסק המסדיר את כל חובותיו של אותו חייב, אלא בהסכמת נושיו".

היו"ר אלי גולדשמידט:

זה לא הנוסח. לכל חברי הוועדה יש את הנוסח החדש?

נוסי ישי:

אנחנו נצלם את זה. זה קצר מאוד.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אבקש לצלם את הנוסח החדש.

חני אנירם:

מה שאתה עכשיו מציע זהו נוסח שניסחנו כאן בישיבה קודמת עם הגברת דוידה לחמן-מסר המשנה ליועץ המשפטי לממשלה ומר שמואל לויט. אחר כך היו למר שמואל לויט הסתייגויות ובקיץ, אחרי הישיבה האחרונה, נפגשנו שלושתנו וסיכמנו בינינו על נוסח שבליט-ברירה נוכל "לחיות" איתו. מר שמואל לויט העלה נוסח זה על הכתב ושלח אותו לגברת דוידה לחמן-מסר, עם העתקים לוועדת הכלכלה. אני חושבת שהנוסח הזה נימסר לכם. מבחינתנו אפשר לדון בנושא הזה או אם תרצו אפשר לעבור את כל השלבים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

זה הנוסח שמצלמים עכשיו?

יוסי ישי:

בהצעה של מר שמואל לויט יש תיקונים קלים לנוסח הזה. הנוסח שאני מגיש כרגע, הוסכם עם הגברת דוידה לחמן-מסר. הם רוצים להציע תיקונים קלים בנוסח. בואו נעשה זאת בצורה מסודרת.

נח לוי:

הבוקר לפני כרבע שעה, קיבלתי את העתק המכתב של תנועת המושבים ושם כתוב שההעתק נמסר לנושים הגדולים. אני מבין מכך שבנק החקלאות הוא נושא קטן. הנוסח הזה לא מקובל.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מדוע אתה מתייחס למשהו שעוד לא הקראנו בכלל? אדוני נציג בנק החקלאות, לאחר שנקריא את הסעיף תתייחס להערות של מר שמואל לויט.

סעיף קטן (ג) קובע:

"כל עוד לא הותקנו כללים למימוש נכסים חקלאיים לפי סעיף 23 לחוק, המשקם קבע כי לחייב אין כושר החזר לפרוע את כל חובותיו להסדר, ובין נכסיו של אותו חייב היה נכס מקרקעין מהמנויים בסעיף קטן (ב) (1) או (2) - יטיל המשקם עיקול על המקרקעין האמורים ולא יתן פסק המסדיר את כל חובותיו של אותו חייב, אלא בהסכמת נושיו".

אני מבין שזה הנוסח שמוסכם עם הגברת דוידה לחמן-מסר כלומר מוסכם על משרד המשפטים ועל מנהלת ההסדר. בנק לאומי מסכים לנוסח הזה?

חני אבירם:

אנחנו מסכימים גם לנוסח הזה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

בנק הפועלים מסכים?

חני אבירם:

אני מייצגת לצורך העניין גם את בנק הפועלים. בנק הפועלים מסכים לנוסח הזה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני מבין שנציג בנק החקלאות מתנגד לנוסח הזה. מר שמואל לויט האם יש לך התנגדות לנוסח הזה?

שמואל לויט:

אנחנו מציעים נוסח אחר, משפר. אסביר את המהות, ומדוע חשבנו שדרוש שינוי בשתי נקודות. הנקודות הן: בנוסח הזה יש למעשה זכות וטו לנושים לא לעשות הסדרים ברמת אגודה אלא אם יסכימו כל הנושים. אנחנו רוצים לא לאפשר לנושים אלו להטיל וטו. לפעמים נושים קטנים יכולים לטרפד הסדר של אגודה שלמה בגלל סכום כסף קטן. לכן אמרנו בעניין זה, זכות וטו צריכה להינתן לנושים, שמייצגים לפחות 75% מהמכירה וזה יתן אפשרות לקדם את ההסדרים שנמצאים היום.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני באופן עקרוני לא יכול לדון בעניין מבלי שתהיה פה נציגות של הנושים הקטנים.

חני אבירם:

יש כאן שרותי אשראי.

היו"ר אלי גולדשמידט:

נושה קטן יכול להיות גם מושבניק או בעל מכולת. זו פגיעה בזכויות מיעוט. אם אתה מציע הצעה כזו אני חושב שזה לא הוגן לעשות זאת מבלי לשמוע את נציגי הנושים הקטנים.

שמואל לויט:

אני לא אמור לקבוע את הסדר מתי תדון בנושא ומתי לא תדון. משרד המשפטים יאמר אם בהצעה שלנו יש פגיעה בזכויות העניין או אין פגיעה כזאת.

היו"ר אלי גולדשמידט:

משרד המשפטים לא מיוצג כאן.

שמואל לויט:

אינני יודע. אני אומר שמבחינת תקנת ההסדרים אם תיתן זכות וטר למושב שחייב 40 מליון שקל או לחייב שיש לו חוב של 100 אלף שקל או עשרת אלפים שקל זה יפגע בהסדרים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

נציג בנק החקלאות מדוע אתה לא מסכים לנוסח הראשוני? זה התיקון היחיד נכון?

שמואל לויט:

לא, יש תיקון נוסף. היתה הסכמה בגלל הנסיבות של התקנות האלה, שעד שלא יהיו כללים למימוש נכסים חקלאיים, לא להשאיר את החברים הבודדים באגודות כבני ערובה עד שיהיו הסדרים של כלל האגודות. לכן היתה הסכמה ביננו עם המגבלות שישנן פה, שחברים בודדים באגודות יוכלו לקבל פסקים סופיים. אני חושב שהיתה הבנה בעניין הזה מצד הגופים הגדולים: בנק הפועלים ובנק לאומי.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מה אתה מציע להוסיף?

שמואל לויט:

את סעיף קטן (3) שמופיע במכתב שלנו שאומר מה שאומר למרות האמור בסעיף קטן (2).

היו"ר אלי גולדשמידט:

אתה מתייחס למכתבכם מיום 6 באוגוסט 1997. בסעיף קטן (3) נאמר: "למרות האמור בסעיף קטן (2) - היה הגורם החקלאי חבר באגודה חקלאית כהגדרתה בסעיף 1 (1) לחוק, יהיה המשקם רשאי ליתן פסק המסדיר את כל חובותיו והעיקול כאמור בסעיף קטן (1) ישאר בתוקפו עד להסדרת חובות האגודה החקלאית שבה הוא חבר".

חני אבירם:

*סעיף קטן (2) משמעו שלא ניתן לתת פסק שמסדיר חוב של מושב, גורם חקלאי, אלא אם כן הסכמנו לנושא של 75%. במאמר מוסגר אני רוצה לומר ש-75% זה לא פגיעה במיעוט כי בפקודת החברות והרבה חוקים אחרים זה

קיים. 75% זה רוב מספיק.

סעיף קטן (3) מתייחס לפסקים של חברי האגודה. אם רוצים בכל זאת להגיע לפסק לחבר אגודה זה לא יתעב, וזה גם כדי לא לעכב את עבודת המנהלה כפי שהם ביקשו. אבל העיקול ישאר על אותה משבצת קרקע עד להסדר.

שולה ולנשטיין:

אתם מסכימים לתיקון?

חני אנירם:

אנחנו מסכימים.

אהרון אנרמוביץ:

הערה לסדר. אנו רואים את הדברים בפעם הראשונה. קשה אפילו להגיב כשמדובר בנושאים מורכבים כל כך. חבל שלא שיתפו איתנו פעולה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני רוצה להבין, בנוסח שהציג מר יוסי ישי לפני התיקונים של מר שמואל לויט אתה כן בתמונה?

אהרון אנרמוביץ:

לא. לא שלחו לנו.

היו"ר אלי גולדשמידט:

לא ברור לי מדוע לא ישבתם יחד?

אהרון אנרמוביץ:

*לגבי סעיף (ג) יש לנו הערה לשינוי. אם הוא מנוסח כפי שהוא, יש להערתנו משמעות רבה. עד היום אין אפשרות להטיל עיקול על יחסים שהם "בר רשות", כיוון שהסוכנות היהודית טענה בבתי משפט שאי אפשר לעקל את הנכסים האלה. הנכסים האלה הם בחכירה של הסוכנות היהודית והמשתמש בהם הוא בר רשות.

היו"ר אלי גולדשמידט:

האם מבחינה משפטית אי אפשר לעקל את הזכות של בר הרשות?

אהרון אנרמוביץ:

עד היום לא הוטלו עיקולים. נפסק בכל בתי המשפט שאי אפשר לעקל

זכויות של בר רשות.

חני אבירם:

לא נפסק. היקשו עלינו בקבלת הפרטים המדוייקים של הגוש והחלקה ולכן זה היה בלתי אפשרי מבחינה טכנית. הרי כל זכות ניתנת לעיקול. אתה בנעלי בעל הזכות ואתה מעקל מה שיש לו.

יוסי ישי:

סעיף 13(ג) לחוק איפשר עיקול.

אהרון אברמוביץ:

גם נושא סעיף 13(ג) מנוסח לגבי הנכסים באופן כוללני. יש נכסים שאכן אפשר לעקלם, כמו מכונית או מקרקעין. כרגע כפי שתקנה זו מנוסחת, היא מאפשרת לעקל מקרקעין מסויימים שהם מקרקעין של הסוכנות היהודית. אנו חושבים שאי אפשר לעקל נכסים כאלה. אני לא חושב שהתקנות צריכות לאפשר זאת.

נח לוי:

אגע קודם בדברים האחרונים שנאמרו על ידי נציג הסוכנות. אני תמך. נציג הסוכנות מעלה ספקות ובעצם אומר שאף אחד לא יכול לעקל את הנדל"ן של המושבים. אבל כשאנחנו מקיימים דיונים בפני המשקמים, כבר הרבה שנים שהסוכנות יושבת בשקט כאשר המשקמים מטילים באותם מושבים צווי מניעה ועיקולים על המקרקעין לבקשות של כל הנושים האחרים, למעט הסוכנות היהודית. אז הצווים בסדר. אבל כשבאים היום לכנסת - אומרים שאין למשקם סמכות. אני רוצה לשאול שאלה פשוטה: אולי תבוא הסוכנות היהודית ותגיד היום למשקמים תבטלו את כל העיקולים. אי אפשר לאחוז במקל בשני קצותיו. להנות מצד אחד שתופסים את המושבים לדעתי בצדק בנושא של העיקולים על פי פרעון אחרון והיום לבוא לוועדה ולומר שהעיקלים האלה לא תופסים.

משפטית, אני חושב שהדברים שנאמרו כאן לא נכונים. מיותר לציין שיש מושבים, לא אחד ולא שניים, שכבר לא נמצאים בטיפול סוכנותי. לא אנקוב בשמות.

אף אחד לא מתכוון לפגוע בזכויות הסוכנות. אני חושב שבתקנות לחלוקת התמורות שעוד נגיע אליהן, הסוכנות קיבלה זכויות שלפחות לדעת השדולה הבנקאית לא מגיעות לה. לא ניכנס לוויכוח כרגע.

הואיל והנושא הוא סעיף (ג), אנחנו מסכימים לניסוח כפי שהופץ לאחר הדיון ב-21 ביולי. רצינו להוסיף תוספת אחרת שכרגע לא אגע בה. כיוון ששאל אותי יושב הראש לגבי התוספת של מר ישי, אנחנו סבורים שלא צריך להיות הבדל לוגי בין חייב במגזר החקלאי שהמשקם קבע שיש לו כושר החזר או שאין לו כושר החזר. זאת מסיבה פשוטה מאוד: כאשר המשקם קובע פסקים, בהנחה שיש כושר החזר לתשלומים בפריסה עד 17.5 שנים, בדרך כלל הבטוחה היחידה שישנה לצורך מימוש הפסק - אם היא קיימת ובהרבה מקרים היא לא

קיימת לצערנו - היא בעצם הנכסטים. הנכסטים כוללים גם מקרקעין. אתן דוגמא קיצונית ולא אנקוב בשמות: היה מקרה אחד לפחות, שמשקם קבע שחייב מסויים או אגודה ישלמו בפריסה לפי כושר ההחזר. היה מוטל עיקול לפני כן, במסגרת תהליכי ההסדר, שהטיכו נושים על כספי בנק. קבע המשקם שהוא נותן את העיקול. כשהיגשתי בקשה שאכתי אותו מה יבטיח? הרי לא ישארו נכסטים. ואם הוא יפסיק לשלם? תשובתו הייתה שאם החייב יפסיק לשלם, יהיה מקום להחלת סעיף 20 ולבקש לממש את הנכסטים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

זאת אומרת שאתה רוצה עיקול גם על בעלי כושר ההחזר.

נח לוי:

נכון. אני מתנגד לזה ואני חושב שאין לזה כל הצדקה. כאשר נקבעו הכללים למימוש נכסטים חקלאיים יהיה המשקם מוסמך לפסוק גם לגבי מימוש, הנושים ידעו איזו מסה יש להם, מה אפשר לעקל והאם אפשר לעקל.

יוסי ישי:

זה קיים בתקנה 3.

נח לוי:

מר ישי, תשכנע אותי מדוע יש להוסיף את התוספת הזאת.

יוסי ישי:

כל סעיף 13 נועד כהוראות מעבר כל עוד לא פורסמו הכללים לפי סעיף 23.

חני אבירם:

תוך שמירה על המצב הקיים.

יוסי ישי:

כדי להבטיח את הביטחונות לפריסה, קיים סעיף 3. מה שיפרה תקנה 3 לעומת החוק?

נח לוי:

חבל שלא הבאת עד היום לידיעתי את התיקון של הגברת דוידה לחמן-מסר משום שמה ששלחת לי ולשאר הנושים פה הוא הנוסח של ה-21 ביולי. אני מסכים לנוסח, כפוף לשיפור שאני מבקש להכניס.

יוסי ישי:

מקבל. קרא את תקנה 3. חסר סט תקנות נוסף שעוד לא מימשת ובטחונות לפריסה.

נח לוי:

בא נעשה עסק. שיהיו התקנות לפריסה אני אהיה מוכן לדון בהוספת איזו שהיא תוספת לסעיף. כל עוד כנתון, אין תקנות לפריסה, ואין תקנות למימוש נכסים חקלאיים, המצב העובדתי שהיום בסעיף 3 שהפנית אותי אליו כתוב "רשאי". אני יודע בדיוק מה זה "רשאי" ואיך משקמים מפרשים זאת.

כדי להשלים את התמונה, אני מתנגד לתוספת אבל אני מציע שינוי. בנוסח הקיים בשורה האחרונה כתוב: "יטיל המשקם עיקול על המקרקעין האמורים ולא יתן פסק המסדיר את כל חובותיו של אותו חייב, אלא בהסכמת נושיו". אני מציע להוסיף פיסקה: ולרבות מחיקה על פי סעיף 21 לחוק אלא בהסכמת נושיו.

שולה ולנשטיין:

כמה זה נחוץ?

נח לוי:

אני רוצה שיודגש במפורש שלא המשקם אשם ולא הנושים אשמים שאין כללים למימוש נכסים חקלאיים. זה מצב עובדתי לא בריא. יחד עם זאת, יש תכלית לחוק הזה והיא הסדרת החובות. בלי להיכנס להשקפות פילוסופיות, אי אפשר בעצם להתקין את התקנות בלי הפיסקה הזו, משום שאחרת נוצר צורך בפרשנות. לצערי הרב בנושא של פרשנות הקשת רחבה ביותר. עקב פרשנות מסויימת של משקם, יצטרכו הנושים ללכת לערכאות או לעתור לבית המשפט הגבוה לצדק ולתת לחוק "לזוז". גם המנהלה מעוניינת בזה וגם הנושים מעוניינים. חוק צריך להיות ברור. אי אפשר להתעלם מהדברים. אחרת אבקש הסבר מדוע לא רוצים להכניס את התוספת המוצעת.

הנוסח של הגברת וויזדה לחמן-מטר לא הובא לידיעת אף אחד. ודאי לא לנושה שמר שמואל לויט החליט שהוא נושה קטן. אני לא מבין את הגישה. גברת ולנשטיין, אתם קיבלתם מכתב והיה מספיק זמן עד היום להביא זאת לידיעתנו ולידיעת כל הנושים האחרים. לא יעלה על הדעת לבוא להצבעה ולקבל את המכתב רבע שעה לפני תחילת הדיון. אני חושב שאת אחראית לזה שכל הנושים הנמצאים במנהלה יקבלו את האינפורמציה. גם נושה שיש לו נשייה קטנה. יש לו נשייה קטנה פה ונשייה גדולה שם. אז קבעתם שהבנק לחקלאות הוא נושה קטן.

שולה ולנשטיין:

לי נראה שככל שמסבכים את הסעיף יותר, כך יהיה קשה יותר להפעיל אותו. אם אומרים "ישאר בתוקפו עד להסדרת חובות" כמו שכתוב: "פסק המסדיר את כל חובותיו של אותו חייב, אלא בהסכמת נושיו", לא צריך

להוסיף לזה לרבות אי בי וכולי. בעיני זה רק יסבך את הדברים.

אהרן אברמוביץ:

יש לי תחושה שמתעלמים מובריי. התקנה הזו נותנת לחלק מהנושים מה שאין להם כלפי המתישביס. אין לנך כל הצדקה. אנו מתנגדים לנך שייכתן באמצעות התקנה הזו מה שלא היה להם ומה שאין להם.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אתה מתנגד לאפשרות להטיל עיקולים על הנכסים.

נח לוי:

שכחתי להתייחס לתיקון שמר שמואל לויט הציע לגבי ה-75%. אני חושב שהתיקון הזה הוא לא חוקתי ולא יעמוד במבחן בית המשפט הגבוה לצדק. לא יעלה על הדעת. דין פרוטה כדין מאה. אנחנו נאבקים על כל שקל במיגזר החקלאי ואין ספק בכך שלכל נושה יש זכות קנוייה על פי חוק יסוד.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני העלתי בתחילה את העניין הזה. נראה לי שיש פגיעה במיעוט. קיבלתי תשובה מגברת אבירס שאמרה לי שבפקודת פשיטת הרגל ובפקודת החברות יש הסדר נושים ברמה של רוב. זאת אומרת בצורה של 75%. אז למה אם זה יהיה כאן זה יהיה בלתי חוקתי? ההסדר הזה קיים בהליכי פירוק ונשייה אחרים שמקובלים בדין הישראלי.

נח לוי:

אני טוען שזה לא חוקתי וקיים במקרים נדירים מאוד. זאת דעתי המשפטית. חוק יסוד כבוד האדם וחירותו הוא יחסית חדש לפקודת פשיטת רגל ופקודת החברות. אלה עקרונות חיינו החברתיים והמשפטיים וכנראה שחוק שהוא חדש יותר גובר על עקרונות של חוק ישן.

היו"ר אלי גולדשמידט:

זאת אומרת, שאם היום היו מחוקקים את פקודת החברות והיו מכניסים סעיף של 75%, הוא היה בלתי חוקתי? זה נובע רק מהעובדה המקרית שזה נחקק לפני חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

נח לוי:

זה נובע מעיקרון עתומני.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני מאוד משתדל שהתקנון האלה תאושרנה. אני משקיע בזה הרבה זמן. הקדשתי לעניין הזה גם חלק מהפגרה ואני מוכרח להגיד שאני פחות ופחות

מרגיש אשם בזה שהתקנות לא מתאשרות. אני חושב שכל אחד מהיושבים כאן צריך להסתכל על העמדות שהוא מציג כאן. אולי הן גורמות לכך שהעניין הזה יבחה עוד ועוד. אני לא רואה את זה דווקא באינטרס של אותם נושים שאתם רוצים להגן עליהם.

גלעד אמוזג:

משרד האוצר מעוניין מאוד שהתקנות האלה יאושרו. לגבי התוספת של מר שמואל לויט, אם זה מה שיעכב את אישור התקנות אנו מוכנים לוותר. לגופו של עניין, אני תומך בעמדה המשפטית. לא יונכן שחופש הקניין של הפרט שהוא נושה כדי פרוטה, יעכב את חופש הקניין של אותם פרטים שנושים במאות ואלפי פרוטות. כל הסדר שקיים ונועד להגיע לחופש של פרט אחד מסתיים במקום שמתחיל "האף" של הפרט השני. חופש התנועה שלי מסתיים במקום בו מתחיל "האף" שלך.

לירון חלף:

מדובר פה בבנקים ובמוסדות עשירים מאוד. מי אנו לעומת כל הגדולים האלה שבאים ומעבירים פה החלטה 10 דקות לפני שהישיבה מתחילה?

היו"ר אלי גולדשמידט:

איזו החלטה העבירו פה?

לירון חלף:

מעבירים פה הצעה להחלטה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

יש הבדל בין הצעה להחלטה לבין החלטה.

גלעד אמוזג:

לא יתכן שבגלל התנגדות מסויימת של מיעוט יהיה לו את הכוח לווטו. למיעוט צריך להיות כוח מסויים וכמות הכוח הזו צריכה להיות נגזרת מהשיעור. לא יתכן שמי שנושה בשקל יוכל לעצור הסדר של מי שנושה במליון שקל. השאלה צריכה להיות כמותית. האם 75% זה רף שקשה מדי לעבור אותו, או 20%? אבל על העקרון אני לא מוכן להסכים.

נת לוי:

היה הסדר כלשהו שלא אזכיר את שמו, שכמעט נתקע בגלל נושה קטן. אז הושקם אמו ובר פשוט מאוד: יגיעו להסכמה עם אותו חייב שהיה במקרה מושב, ולגבי אותו נושה שלא הסכים הוא ימשיך בדרכו על פי הווק. בסופו של דבר זה נחתם. כך שקיימים פתרונות פרקטיים. לא לאיים על כולם. מצד אחד לקבוע פיסקה גורפת שבעצם נותנת כוח בקתי מוצדק לדעת כי אני חושב שהפרופורציה בין 75%-25% בעצם חורגת מכל גבול לא סביר. אני חושב

שיש לזה פיתרונות.

אני רוצה להוסיף שביום המשפט מוסמך היום לבדוק את פרשנות החקיקה על פי אמות המידה של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. יש מאמרים רבים בספרות המשפטית שאומרים שאפילו תקנות סדרי דין צריך לפרש היום לפי חוק היסוד. לאמור, זכות הקניין שמוקנית בחוק זה לנושים מבחינת הנשייה היא זכות מוחלטת. יש פסקים. זכות הקניין של החייב היא זכות יחסית. זכות הקניין שלו מצטמצמת במקום שהנשייה נגמרת. בדיוק כמו שעורך הדין אמוזג אמר. לכן אני חושב שהתיקון שמציע מר שמואל לויט הוא מזיק, מיותר והוא לא חוקתי. אני לא יודע אם יעמוד במבחן בית המשפט הגבוה לצדק.

חני אגירס:

האם יש מקום להזכיר למה עמדנו על נושא טעיף קטן (1) שמתייחס לעיקול לאור ההערה של הסוכנות?

היו"ר אלי גולדשמידט:

ודאי שכולם זוכרים. ידוע לי שאמנם הגברת דוידה לחמן-מסר נמצאת בחוץ לארץ, אבל הבנתי שדברים פחות או יותר מוסכמים ואפשר לסיים אותם בהעדרה. היות ואני רואה שיש פה עדיין מחלוקות בין הנושים עצמם ובין הנושים לבין המושבים אני מרגיש שאנו לא בשלים לקבל היום החלטה. הגברת דוידה לחמן-מסר חוזרת לארץ בסוף חודש אוקטובר. אני מציע שמייך כשהיא חוזרת תקיימו ישיבה עוד לפני קיום ישיבת ועדת הכלכלה, ותנסו להגיע להבנות. אני חוזר ומבקש שהישיבה תתקיים וישתתפו בה נציג שרותי אשראי, נציג הסוכנות, נציג בנק החקלאות וכל מי שמעורב בעניין יהיה שותף באותה ישיבה. תנסו להגיע להסכמות. לדעתי המרחק מאוד קטן. לא חשתי שיש פה בעיות. עשינו כמעט את הכל. נותר צעד אחד קטן כדי להשלים את נושא התקנון. אם תגיעו להסכמה נגמור זאת כאן בצורה מהירה יפה ומכובדת. אם לא, נערוך הצבעה. נצביע על הצעת משרד המשפטים כפי שהיא.

שולה ולנשטיין:

אני מאוד מתוסכלת. חשבתי שהיום העניין יגיע להצבעה. התקנות האלה לפי הספירה שלי הם טיוטה מספר 21. אני חושבת שהגיע הזמן להצביע. בשביל זה הוועדה הור קיימת. יש שתי הסתייגויות אחת בעניין העיקול ואחת בעניין ה-75%. אני לא רואה סיבה שלא יצביעו על כך היום ונסיים את העניין. אלה לא בעיות כל כך מסובכות.

במה שנוגע לעניין החוקתיות: התיקון האחרון משנת 1993 לחוק ההסדרים היה בפני תשעה שופטים, והוא אושר ויש לנו תקדים נהדר. אני מאמינה שאם אתם תכתבו 75% או 80% גם זה יעמוד בביקורת של בית הדין החוקתי או בית המשפט הגבוה לצדק.

בנוגע לעיקולים, יושב הראש נתן את התשובה שניתן להטיל עיקול על אותה זכות קיימת. אין סיבה לא להטיל אותו וזה נעשה בכל יום. נדמה לי שמאוחר מדי לעורר את השאלה אם זה מותר או אסור, קיים או לא קיים, אפשרי או בלתי אפשרי. ארבע שנים אנו עובדים על החוק הזה, משקמים

מוציאים עיקולים ומטירים עיקולים ואנו מקווים תוך שנה - שנה וחצי שנגמור את כל ההסדרים. עיכוב הדברים באופן מלאכותי בגלל דברים שכאלה נראה לי מיותר. חבל על הזמן של כולנו. אפשר לגמור את ההסדרים ואם התקנות יאושרו יהיה להן הרבה יותר קל וחוקי וחוקתי לעבוד. אם לא - אז אין שהוא אנחנו נסותר. אבל זה לא בסדר, זה לא רגולרי ונדמה לי שזה פחות חוקתי לעבוד בלי תקנות מאשר לעבוד עם תקנה שבה שמא אולי ה-5% לא חוקתיים.

הייתי מאוד רוצה לבקש שתקיים היום ההצבעה. אנחנו כל כך קרובים. כל פעם שעושים הפסקה כזו, אני אוספת את האנשים אצלי וכל אחד מביע את דעתו ואנו רושמים את הדעות. חלק אנחנו מעבירים וחלק לא מעבירים לגברת לחמן-מסר והיא מטכימה או לא מטכימה. אין לדבר הזה סוף. נדמה לי שאפשר להצביע על התיקון האחרון הזה ולגמור את העניין. לפחות שאתם תדעו ואנו נדע שנעשתה העבודה.

יוסי ישי:

יש לנו בעיה פורמלית. הוועדה יכולה לאשר או לדחות תקנות שהשר הממונה הגיש. הוועדה לא יכולה לאשר נוסח של תקנה או תקנה שלא הוגשה לה בצורה פורמלית. אין אישור של משרד המשפטים להצעה של שמואל לויט. לכן פורמלית הוועדה לא יכולה לדון בזה.

אתי בנדלר:

יש פיתרון. אם הוועדה מחליטה להצביע על נוסח מסויים היא מאשרת זאת כנוסח מסויים. אם השר ירצה - יחתום על זה, אם לא ירצה - יביא את זה שוב לדיון חוזר.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אז לא עשינו דבר. זה יחזור שוב לדיון. אני חש תחושה מאוד לא טובה. אני נמצא פה בין הפטיש לסדן. אני חושב שזה מאוד חשוב, שגם אם הדבר דורש מאמץ וימיט נוספים של תסכול, להגיע למצב שתהיה הבנה כללית בין הנושאים והחייבים. זה לא מחייב. ועדת כנסת יכולה להחליט מה שהיא רוצה. משרד ממשלתי יכול להחליט מה שהוא רוצה ואנחנו מאשרים ולאחר מכן תוקפים או לא בבית המשפט הגבוה לצדק. זה כבר לא שייך למגרש הזה. אני הייתי רוצה בכל זאת לבצע את המאמץ הנוסף. אני מתכוון לשני שלבים: גברת דוידה לוזמן-מטר אמונה לחזור בטוף אוקטובר. מושב הכנסת ייפתח ב-27 באוקטובר. אין שום בעיה לקיים את הישיבה בשבוע הראשון או השני של נובמבר. אני מודיע בזה, ככל שזה תלוי בי, בישיבה בשבוע השני של נובמבר, יובא בפנינו נוסח שהוא נוסח של הגברת לוזמן-מטר רק על תקנה (ג).

יואל צימרמן:

אני אפשר להעיר הערות גם על (א) ו-(ב)?

היו"ר אלי גולדשמידט:

לא. שאלתי בתחילת הדיון ואף אחד מכס לא אמר מילה.

שלום שמחון:

שאלת את המוזמני. אני רוצה להעיר הערה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

שאגוי את כולם אם יש הערות לגבי הסעיפים האלה. לכן אני רוצה לפנות לנציג הסוכנות, לנציג בנק החקלאות ולנציג חברת שירותי האשראי. מערכת הנושים, יותר מכל אחד אחר, מפטיזה מהעדר ונקנות. אישור התקנות הוא אינטרס של מערכת הנושים. אני מציע שתשתתפו בישיבה שתתקיים. אני מבקש לדאוג ששלושת הנציגים האלה יוזמנו לישיבה בנוסף לשאר הנציגים. נקיים דיון בשבוע השני של נובמבר בנוכחותה של הגברת לחמן-מסר.

שלום שמחון:

בסעיף (1) כתוב: "מקרקעין על פי תכנית שאושרה לפי הוראות חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, ייעורם וזקלאי" ואני מוסיף "ו/או ציבורי".

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני מבקש שזה ידון ביניכם.

חני אבירם:

מה זה "ציבורי"?

שלום שמחון:

גן ילדים או מועדון וכו'.

היו"ר אלי גולדשמידט:

הדבר הזה ידון ואני מאוד מקווה שבשבוע השני של נובמבר נטיים את פרשת התקנות האלה.

2. תקנות הסדרים במגזר החקלאי המשפחתי (דרכי חלוקת החובות וייעוד התמורות ממימוש נכסים). התשנ"ז-1996.

היו"ר אלי גולדשמידט:

איפה אנחנו עומרים?

יוסי ישי:

לדעתי עומד במחלוקת סעיף אחד בלבד.

לאה ררו:

אבל לא היתה הצבעה על שום סעיף.

יוסי ישי:

פורמאלית עברנו סעיף סעיף. יש רק סעיף אחד שנוי במחלוקת ואני יכול להצביע עליו.

שמואל לויט:

בחלוקת התמורות הויכוח הוא הרבה יותר גדול.

יוסי ישי:

הנושא השנוי במחלוקת הוא מעמד של חוב המובטח בהתחייבות לרישום משכנתא, לעומת חוב המובטח בשיעבוד צף. כרגע על פי הניסוח שהוגש על ידי האוצר חוב שמובטח בהתחייבות לרישום משכנתא, קודם לשיעבוד צף. הויכוח הוא בין הבנקים לסוכנות.

חני אבירם:

ממתי התחייבות חוזית קודמת לבטוחה קניינית? הגברת מימה מזוז טענה שנמסר לה שזה מוטבס על ידי כולם ולכן היא הכניסה את זה. אם זה לא מוטבס צריך לדון בזה.

אהרון אנרמוביץ:

כדי לקדם את הסעיף שדן בנושא התחייבות לרישום משכנתא: הסוכנות היהודית קיבלה את הביטחונות הטובים ביותר שאפשר היה לקבל בנסיבות הקיימות במשק הישראלי ובחקיקה הישראלית. הונקבה הוחלטה מספר 14 שקבעה שהסוכנות היהודית היא שתקבל את זכויות החכירה במקרקעין. נאמר שם בין היתר שכל עור לא נרשמת משכנתא לטובת הסוכנות היהודית, הוחל בתהליך של רישום של התחייבות לרישום משכנתא. זה היה הביטחון הטוב ביותר אותה עת. צריך להתייחס אליו כביטחון הטוב ביותר ובוטחה הגבוהה ביותר. לכן בקשתנו היא, לקדם את ההתחייבות לרישום משכנתא לרמה של ביטחון כמו ביטחון טפזיפי.

אתי בנדלר:

אני לא מכירם שום תקדים בחקיקה שבו ההתחייבות לוישום משכנתא מקבלת איזו שהיא עדיפות או מעמד שווה ערך לשיעבוד קנייני רשום. לכן אני לא בטוחה שזו המקום ליצור תקדים שכזה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

האט לא תהא בכך טתירה להוראות חוק ואשי אחרות?

אתי בנדלר:

זו פעם ראשונה למיטב ידיעתי, ואני אומרת זאון במקוא ההסתתיגות, שניתן להונחיבות לוישום משכנתא מעמד עדיף אפילו על שיעבוד צף.

חני אבירט:

לזה אנונו מתנגדים. שיעבוד צף הוא גם שיעבוד.

לירון חלף:

אם הדעיון של בנק לאומי, קבלת עדיפות של שיעבוד צף על פני רישום משכנתא, יהיה מקובל על שאר הבנקים ויתקבל פה בוועדה הזו לצרכי החוק הזה, הרי ברור שהוא יתקבל רק כדי לקדם את עניינם של הבנקים והנושים הגדולים. אלה בדרך כלל רוב סוגי השיעבודים שיש לבנקים. לנושים קטנים כמונו אין שיעבודים מהסוג הזה. זה יוצר באופן אוטומטי אפליה לטובת הבנקים.

חני אבירט:

אט אין לנס זאת אומרת שגם לבנקים לא יכול להיות?

שמואל לויט:

אני הדירט בויכוח בין המשפטנים. אותי לא מעניינים הוויכוחים המשפטיים. הדבר היחיד שמעניין אותי הוא קידום ההסדרים ושהוויכוחים לא יגורו לבתי משפט על גב החקלאים. בויכוח בין הטרכנות לבין הבנקים מי שישא זאון על גבו הוא החקלאי שבענייניו וינתן פטיקה כמו שנעניין הקיזוז חקף ערבות. הדעה שלנו היא שהחלוקה צריכה להיות פרי-פסו. בפועל, נעשים הסדרים ומגיעים להסכמות עם הנושים, ואין שום עניין שיצאו תקנות שהטרכנות או הבנקים יתקפו בבית המשפט על גבם של החקלאים. לכן המצב נכון להיות עדיף לנו. לכן אני לא חושב שהוועדה צריכה לתת זמן למשא ומתן בין הטרכנות ובין הבנקים. גם הבנקים בתוך עצמם לא הגיעו להסכמה. ואשית שהנושים יגיעו להבנה ביניהם. עד אז נעשה הסדרים בהסכמה.

שולח ולכשטיין:

הזילתי רוצה להציע הצעות פשרה. אני מציעה שזה יהיה פרי-פסו בין והתחייבות לרישום משכנתא לבין שיעבוד צף.

אתי בנדלר:

ואת אומרת שזה יהיה באותו מעמד.

שולח ולכשטיין:

נכון.

היו"ר אלי גולדשמידט:

הועלתה הצעה שלא מקדמת את האחד על פני השני ולא גורעת ממעמדו של האחד כלפי השני. אני מבקש שתחשבו על כך.

חני אבירם:

קשה לנו להבין. בטיטן שר תקנות צריך להיות משפטי. איך הולכים ונותנים להחייבות הגרורה שהיא קצת מטעה: התחייבות לרישום משכנתא?

היו"ר אלי גולדשמידט:

את מסכימה איתי שהסדר המקרקעין בהתיישבות העובדת היו כאכה שבלתי אפשרי היה לבצע את מה שעושים היום בכל זירה פשוטה בעיר?

חני אבירם:

לא הסוכנות בחרה את מקומה אם כבעל מקרקעין ואם כבעל זכות חכירה. היא רוצה להחזיק את כל הקצוות בכל הזכויות האפשריות. מבחינה משפטית לא יעלה על הועת להעלות התחייבות חוזית לרמה של שיעבוד בכלל ללא השוואה ובוודאי לא מעבור לכך. לכן, עם כל הכבוד לגברת ולכשטיין אני מתנגדת להצעה שלה ולא יכולה לקבל אותה.

ברצוני להזכיר לך ששכח, שתפקידה של הסוכנות במדינת ישראל היה ליישם העמדות בורגה מעל, כדי שהיא תקבל עוירות קצת מוגזמת לדעתי.

רם נועם:

אני רוצה לתמוך בהצעת הפשרה מבחינה פרקטית כדי לקדם ולהסביר מדוע יש אפשרות ליסטות ממידרג הזכויות הקיים בדרך כלל בחוק. נקבע במפורש שהתקנות האלה צריכות להיקבע בשיט לב לפעולות אחרות. זאת אומרת, שיש כאן מקום לטטייה מסוימת.

חני אבירס:

הערבוב הוא שני הטייטס האחרונים החד, נושא ההתחייבות לרישום משכנתא ככל לא היה קייט.

נח לוי:

אין מחלוקת בין הבנקים. כפוף להסדרת הבעיה של הסוכנות, יאשרו את התקנות כמות שהן.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מה זאת אומרת בכפוף להסדרת הבעיה של הסוכנות? הסדרת בעיית הסוכנות משמעותה הכרה בזכויות פרי-פטור.

נח לוי:

אנחנו לא מטכילים לנוסח הקיים בנושא הזה. זאת המחלוקת בעצם.

לגבי הנושא של הסוכנות: למיטב ידיעתי, וההתחייבות לרישום משכנתא לטובת הסוכנות, ככל שהן קיימות, לא נרשמו בשום רשות רישום. לא אצל רשם המשכונות ולא אצל רשם האגודות השיתופיות.

היו"ר אלי גולדשמידט:

נציגי הסוכנות, את זה יכולתם לעשות.

אהרון אנרמוביץ:

רשמנו במינהל מקרקעי ישראל.

חני אבירס:

בתור מה רשמנו?

אהרון אנרמוביץ:

רשמנו ההתחייבות לרישום משכנתא.

חני אבירס:

מי נתן את ההתחייבות?

היו"ר אלי גולדשמידט:

מדוע לא רשמנו את המשכון עצמו אצל רשם האגודות השיתופיות?

אהרון אברמוביץ:

רשמנו וולק מן המשכונות.

היו"ר אלי גולדשמיט:

יש פה שני מצבים: מצד אחד אתה טוען שלא היתה לך אפשרות לישום מחמת והמצב המשפטי המיוחד; מצד שני, יכולת לבצע רישום ולהבטיח את הזכות ברמה שורה לזכות של הבנקים בשיעור צף, ואולי אפילו ברמה יותר גבוהה אם זה משכון ושרט. אנו פשוט לא עשית זאת. מודע יש לנת "הנחה" על המחדל, שהמערכת שלך לא ושמה את ההתחייבות אצל רשט המשכונות או אצל רשט האגודות השיתופיות?

אהרון אברמוביץ:

בחלק מהמקומות נרשמה ההתחייבות לרישום משכנתא. השיטה של רישום משכון בנוסף להתחייבות לרישום משכנתא, היא שיטה ורשה יחסית וכולה נכנסה לתוקף רק לאחר חוק גל.

חני אגירס:

לא נכון.

היו"ר אלי גולדשמיט:

אני מציע שתבדוק את עצמך בעניין הזה. גם לפי זכרונך נדמה לי שאתה טועה.

אהרון אברמוביץ:

במיוחד ויש צורך, ניתן גם היום לרשום משכונות על בסיס התחייבות לרישום משכנתא. אם זה מה שחסר - נעשה זאת.

היו"ר אלי גולדשמיט:

אם אנן הינה לכם אפשרות לזדק את הזכות שלכם על ידי רישום משכון או לישום אצל רשט האגודות השיתופיות וביצע את זה, אין כל בעיה. אם לא רשמנו בגלל מחול, האט הודעה צריכה לתקן את מחדלכם?

אהרון אברמוביץ:

לא היה כל מחול. הכלי של התחייבות לרישום משכנתא היה כלי נפוץ. גם הבנקים רשמנו והתחייבות לרישום משכנתא. אלה הכלים המשפטיים שבהם השתמשו.

חני אגירט:

כנר יש וישומים של משכונות מימים ימימה. באופן עקרוני לא משנה סוג הקרקע לגבי השיטה המשפטית.

הי"ר אלי גולדשמידט:

אם אתה לא יכול לרשום התחייבות לרישום משכנתא על הקרקע שבבעלותך, קח בטוחה אחרת.

שבתאי בן-דב:

אילו בטוחה אני צריך אם הקרקע מוחכרת עג יו? עג מה אני ארשום משכון?

אהרון אנרמוביץ:

הבנקים מיתממים. הבנקים שהחלו לתת הלוואות בתחומי המושבים, התחילו לקיים את החלטה מספר 14 של מינהל מקרקעי ישראל. ההחלטה הסבירה היטב את זכויות הסוכנות היהודית: ההחכרה ניתנת לסוכנות היהודית עד לאחר החכרת הקרקע לאגודה וגם למתיישרים, ורישום משכנתא על זכות החכירה בגין השקעות הסוכנות היהודית. לסוכנות היהודית יש התחייבות ממינהל מקרקעי ישראל לרישום משכנתא עד לרישום זכות החכירה עצמה.

הי"ר אלי גולדשמידט:

מר בן-דב, אם אתה טוען שאתה לא יכול לרשום משכון עג קרקע שלך, מה המשמעות של התחייבות לרישום משכנתא עג קרקע שהיא שלך? אם הקרקע היא שלך אתה קודם לכל אחד אחר. לדעתי, יש פה בעיה. אי אפשר לפצח אותה. או שהקרקע לא שלך ואז אתה עוקח בטוחה עג הקרקע ויכולת לרשום משכון ולא רשמת, או שהקרקע היא שלך ואז גט ההתחייבות לרישום משכנתא זה לפתוח חזית שהקרקע היא שלך.

אהרון אנרמוביץ:

החלטה מספר 14 הסבירה בדיוק אונ מה שנעשה. הסוכנות היהודית קיבלה את הקרקעות האלה בחכירה עג שיקודו צודקט בין המוניישר לבין מינהל מקרקעי ישראל.

הי"ר אלי גולדשמידט:

היא לא קרקע שלך.

אהרון אנרמוביץ:

היא קרקע שלי עד לאוננו שלב, ועד אז יש לי התחייבות לרישום משכנתא.

חנ"י אבירט:

היא שלך או שיש לך הונחי לירות?

אהרון אברמוביץ:

היא שלי ויש הונחי לירות לירשום משכנתא.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אז אין אתה יכול לרשום משכנתא על נכס שהוא שלך?

אהרון אברמוביץ:

מינהל מקרקעי ישראל אמר לסוכנות היהודית שהיא מוזמנת להיכנס לונחוס המושבי. הסוכנות היהודית נכנסה והונחילה להשקיע טכומיס אדידיט בונחוס המושבי ונתנה מאוון מיליוני שקלים של הלואוון, אט לא מיליאדיט. היא נתנה אותם בשני נתיבים שבהם 75% כמעט מענק ו-25% בהלוואה רגילה. מינהל מקרקעי ישראל אמר לסוכנות שתיכנס לעניין הזה אבל כיום אי אפשר לתת לה ביטחונות לקרקעות האלה ולכן היא נכנסה למצב הזה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אז ידעת שאתם נכנסים ללא ביטחונות.

אהרון אברמוביץ:

לא. ידענו שאנחנו נכנסים על בסיס החלטה 14. זה ידענו כולם.

חנ"י אבירט:

הם נכנסו ללא ביטחונות כי הם יצרו ליישב את הארץ ולא להרוויח.

היו"ר אלי גולדשמידט:

היום שניתם קצת את האיוולוגיה שלכם.

אהרון אברמוביץ:

עובר שהסוכנות נתנה את הכסף הזה לא נהפיקד אלא היא נתנה אותו וביקשה הונחי לירות למשכנתא. זה רשום בהחלטה מספר 14.

היו"ר אלי גולדשמידט:

יכול להיות שמי שרשם עשה דבר לא נכון. אם הקרקע היא שלך אין אתה רשט עליה משכנתא? עורך הדין בן-דב העלה את השאלה הזו. שאלתי למה לא רשמנו אצל רשט המשכונות או אצל רשט האגודות השיווניות. מה פתאום שאני או שום משכנתא על קרקע שלי? אז אם היא קרקע שלך תציג חזית שהיא קרקע

שגן. תבוא למפרק ותאמר לו שאי אפשר לממש את הקרקע הזו כי היא שגן ותחזיר לטובתך. מה אתה רוצה ממני כדועות כלכלה? אתה לא יכול להחליט בו זמנית שהקרקע היא שגן ושיש לך עליה ביטחון.

אהרון אברמוביץ:

עובדה שזה המצב. היא שלי ויש עליה ביטחון. כל הנושאים יודעים זאת.

גלעד אמזג:

הייתה בעיה דומה לחברות הליטינג. מה הן עשו? הן אמרו: אני בעל הרכב ואני כותן אותו לשימוש למי ששוכר את הרכב. מבחינה קניינית הבעלות היא שלי וכך יש את זכות השכירות. יחד עם זה, הם לא הסתפקו ואמרו שהם רוצים לרשום שיעבוד, וזה דומה. או שאתה הבעלים ואנחנו לא צריך שיעבוד, או שיש לך שיעבוד ואתה לא יכול להיות בעלים. בתקנות המשכון יש תקנה ספציפית שמאפשרת לעשות את זה. נדמה לי שזו תקנה 5(ב). העיקרון זהה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני לא יכול להכריע בזה. יש פה שאלה משפטית מאוד מורכבת. ניתנה לנו תשובה שבמקרה של חברות הליטינג בא המוזיק ואיפשר את התהליך יוצא הדין הזה של הטלת בטוחה על נכס שהוא בעצם שגן. אני סומך על מה שאומר היועץ המשפטי של משרד האוצר ואי אפשר לעשות את זה במקרה של מקרקעין.

גלעד אמזג:

אמיתי שהורגמא שנתתי לך קיימון לגבי חברות הליטינג.

היו"ר אלי גולדשמידט:

הורגמא לא קיימת בתקנות לגבי משכנתאות אלא רק לתקנות רישום משכונות. את מדובר במטלטלין - יש אפשרות כזו; את מדובר במקרקעין - הונקנות לא מאפשרות זאת. יש שתי מערכות חוקים שבאחוז איפשרו ובאחרות לא. אני לא יודע להכריע בבעיה. אבקש מהגברת בנדלר, היועצת המשפטית של ועדת הכלכלה לטפל בנושא.

אתי בנדלר:

יתכן שאט אקבל את כל העדות הצודקים ועמוזניהט ואבדוק זאת מבחינה משפטית, אגיע למסקנה מטויימת. ואז אחת מהשתילים: או שאגיע למסקנה שדין ההונחילבות נדין בטוחה או שאגיע למסקנה הפוכה שדין ההונחילבות הוו אינה כדין בטוחה. עדיין, למיטב הבנתי, ועדון הנלגה תצטרך לקבל הכרעה בכל מקרה איפה לשבץ את זה מבחינת טורי עדיפויות.

היו"ר אלי גולדשמידט:

נכון, אבל אני רוצה לדעת ניושב ראש ועדת הכלכלה אם אני פועל בפרשנות של המוכחים בצורה מוחיבה או בצורה מצומצמת. את אני יודע שעל

פני הדרונו הדעת המשפטית, הבטוחה של הבנקיט חוקה יותר מהבטוחה של הטוננות, ואני בכל זאת מחליט להעלות את הבטוחה של הטוננות למעלה, אני יודע שעשיתי מעשה שלא עולה בקנה אחד עם *... אני טוען שניתנה לי הסמכות לעשות את זה, כי כתוב רק "בשיט לב" אבל אני יודע מה אני עושה. אז גם מחר אם מישהו בבית המשפט הגבוה לצדק יקרא את הפודטוקד של הישיבה, ימצאו שהיינו מוזעים לכן שהייתה פה מחלוקת משפטית או שלמות העובדה שהבטוחה ירדו וזדקה, אנוכנו הפננו אותה לפרי-פטו או כל הצעה אחרת. אני מצוי כרגע בערפל משפטי. אני לא מבין עד כרגע זה מה מעמדה המשפטי של אותה בטוחה של הטוננות. אני מבין מה זה שיעבוד צף. אני לא מבין מה זה בטוחה של התחייבות לרשות משכנתא על נכס של עצמי. את יהיה לזה הסבו טביד, אולי לקבל החלטה רציונאלית.

נח לרי:

באחת הישיבות האחרונות, בה לא הייתי נוכח, נמטר לי שכאשר הועלה הרעיון לראשונה, הטוננות ביקשה לקבל עדיפות ולהיכנס אחרי השיעבודים הצפויים. יבוג להיות שווה לא כנון. זה הגיע אלי משמועה. גם לפי החלטה מספר 14 הנושית ידעו, אבל זה לא המקום להכריע בעניין הזה. כלומר, גם לשיטתו מדובר בכל אותם שיעבודים שוטפים כלליים שנרשמו לפני 1966 ויש הרבה כאלה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

תהיה מוכן לפי-פטו לגבי כל ההתחייבויות שנרשמו מאותו תאריך
1-1966?

נח לרי:

אני לא מוכן.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אז אין שום להעלות את הדברים האלה.

נח לרי:

הבנקיט מטנימליט לכן שהטוננות תישאר כבעלות מעמד מועדי אחרי השיעבוד
והצף.

צבי וינינגר:

הצהרתי כבר שאינני משפטן. ברצוני לומר שעצם העובדה שהתקנות האלה הובאו והונחו על ידי משור האוצר ומשור המשפטים אומרות כנראה שמישהו חשב שיש לזה הצדקה. אני מציע לכל המשפטנים שאני מאוד מכבד, להיזהר בלשונם בגלל שהעסק הזה כבר עבר. שו האוצר, שבמקרה הליה גם איש משפטים ושר המשפטים הוות על התקנות.

8.10.97

היו"ר אלי גולדשמידט:

זה לא נימדק שי עמוד בפני ביון המשפט הגבוה לצדק.

צני וינינגר:

אזכיר דבויט שאמרת באחת הישיבות. בניגוד לבנקיט הגרוקיס והקטניט, שלא נותנו כמעט הלוואות למתיישביט, היחידים שנתנו הלוואות לעשרות אלפי מתיישביט היתה הטוכנות היהודית.

היו"ר אלי גולדשמידט:

היהודים שתדמו במסגרת המגביות לא בהכרח ציפו שהעניין הזה ישמש השקעה כלכלית. הבנקיט לעומת זאת עשו את זה מתוך נימוקיט כלכליים בעיקר. אני חושב שאם נשאג און אונן יהודי בדטרולייט שנוט להסתדרות הציונית במסגרת המגביות, אט הוא יודע על הדין שמונקיט פו - לא בטוח שהוא היה חותם על דבויט.

אהרון אברמוביט:

הויכוח הוא לא בין המתיישביט אלא בין הנושיט. חבו הנאמניט שלנו אומר שבדויכוח בינינו לבין הבנקיט, הכסף מגיע לטוכנות כדי שתמשיך להשקיע אותן למטרות צדקה ורווחה. זו עמדת התומיט.

צני וינינגר:

רק על בטיט ההחלטה הזו, וזו היתה הבטחה היחידה, הטוכנות הזרימה כספים לעשרות אלפי מתיישביט. אינני מקבל השפת ציונות לטוכנות. יש הצדקה להעדיף הטוכנות.

היו"ר אלי גולדשמידט:

תודה. אני מבקש שיושב ראש הוועדה הקבוע ליפנה בוקו, עד שנה מאוחרת כנג האפשר, לעניין זה. אני מבקש מנציגי הטוכנות והבנקיט לשלוח לגברות בנויט עד אמצע השבוע הבא את עמדותיהם לגבי המחלוקת בטדו העולפוליות של השיעבודיט.

אתי בנדלר:

אני מבקשת אט און עמדת משרד המשפטיט ומבקשת מעורך הדין אמזג להיות אחראי לזה שמשרד המשפטיט ישלח את עמדתו למרות שעורך הדין אמזג הוא ממשרד האוצר.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני מבקש עמדה משותפת של משרד המשפטיט ומשרד האוצר. הבנקיט והטוכנות היהודית יאישו את עמדתם לגבון בנדלר. גברת בנדלר, אני מבקש שנו לאוונה ישיבה, בהכחה שהטיכומיט יועברו לך בזמן, וונכי וורת דעת לגבי

המעמד של שיעבוד זה מוג שלעבוד צף, ותפילצי אותו לצדדים לפני הישיבה
הבאה. חרות ועתן ותיה באטפיקויה משפטיות ואילה, בלי קשר לונקנות. אחרי
שתקבעי את השקפונך המשפטיות האילה מי אזור על מי, ננגרות מכך תאמרי -
בהכחה שהתוצאה שגן ותיה טוחות את גשון החוק - האט אנחנו מוטמכים לעשרת
את התיקון דהאט הוא עולה בקנה אחד עם המיגליט "בשים לב". יהיו לנו שני
נירובכיס בחודות הדעת הזו. בכל מקרה טו העולפיות יהיה שקדוט כגמזו את
מיגדש הנכטיט בישיבה הבאה. נראה לי שאת הנושא הזה נוכל לטיים.

אני מציע שכל מי שמגיש חרות ועת לגבות בכזגר ישלח העתקים לכרלס.
ותודה רבה לנרגט וגמו וחנימה טובה.

(הישיבה הסתיימה בשעה 14:45)